

بیست و پنجمین جشنواره قرآنی هُدهد

دانشگاهیان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

یادواره سردار شهید حاج قاسم سلیمانی

بخش معارف قرآنی

سوالات رشته آشنایی با ترجمه و تفسیر قرآن کریم

منبع: کتاب کلمات المیزان

شامل: ۶۰ سؤال تستی

روز و تاریخ آزمون: سه شنبه ۱۳۹۹/۰۷/۲۲

مدت برگزاری آزمون: ۴۵ دقیقه

تذکرات مهم:

- * پیش از پاسخ گویی به سوالات، حتماً مشخصات خود را بر روی پاسخنامه بنویسید.
- * به مدت زمان معین شده جهت پاسخ گویی به سوالات توجه داشته باشید.
- * سوالات دارای امتیاز منفی بوده و به ازای ۳ پاسخ غلط، سه امتیاز کسر خواهد شد.
- * در پایان آزمون، سوالات را به همراه پاسخنامه تحویل مراقبین آزمون دهید.

۱- درباره رضا و اذن، به ترتیب کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) رضا اعلام صاحب آن است؛ اذن فقط با رضایت باطنی می‌سازد.
 (ب) رضا حالت ملایمت نفس راضی با آنچه از آن راضی است؛ اذن امری ظاهری است.
 (ج) رضا امری ظاهری است؛ اذن حالت ملایمت نفس انسان با آنچه به آن اذن یافته است.
 (د) رضا امری ظاهری است؛ اذن امری باطنی است.

۲- درباره ایمان می‌توان چه گفت؟

- (الف) ایمان، هیچ‌گاه عمل خلاف‌اش را بر نمی‌تابد.
 (ب) اعم از التزام به معتقدات یا عدم التزام به آن است.
 (ج) ایمان، صرف اعتقاد نیست.
 (د) ایمان از جنس علم است.

۳- در معنای «أَمٌّ» و مشتقاتش کلیدی‌ترین مفهوم مشترک موجود کدام است؟

- (الف) ارتباط (ب) قصد (ج) گروه (د) دین

۴- «أَمَّيِّينَ» کدام گروه‌اند؟

- (الف) اهل مکه (ب) مشرکان (ج) یهودیان (د) بی‌سوادان

۵- آیه «وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئاً وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرّاً وَلَا نَفْعاً وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتاً وَلَا حَيَاةً وَ

لَا نُشُوراً» و رابطه‌اش با مؤنث بودن بتان، چه چیزی را نشان می‌دهد؟

- (الف) چون بتان تأثیرپذیرند، مؤنث‌اند.
 (ب) چون بتان همانند جنس مؤنث، فقط بعضی از کارها را انجام نمی‌دهند.
 (ج) چون از بتان تمام کارها برمی‌آید.
 (د) چون بتان، اثربخش‌اند.

۶- در توضیح «بِرٍّ» و «بِرٍّ» کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) «بِرٍّ» انجام دهنده خیر به جهت خیربودن‌اش و «بِرٍّ» احسان
 (ب) «بِرٍّ» منفعت‌طلبی و «بِرٍّ» انجام دهنده هرگونه خیری که منفعت مالی دارد
 (ج) «بِرٍّ» احسان و «بِرٍّ» انجام دهنده خیر به جهت خیربودن‌اش
 (د) «بِرٍّ» انجام دهنده هرگونه خیری که منفعت مالی دارد و «بِرٍّ» منفعت‌طلبی

۷- «إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعاً بَصِيراً» به چه معناست؟

- (الف) آزمایشات انسان در طول زندگی (ب) آزمایشات انسان هنگام آفرینش
 (ج) مراحل خلقت انسان (د) مراحل آزمایش از آسان تا مشکل

۸- کدام واژه بر جمله «اثربخشی در چیزی که نیاز ندارد مجموع‌اش باشد تا اثربخش بشود، بلکه بخشی از آن، اثر

خودش را دارد» دلالت دارد؟

- (الف) نقص (ب) تمام (ج) کمال (د) زیادت

۹- «جَنَاحٌ» برای فرشتگان چیست؟

- (الف) نماد بدون حد و مرز بودن فرشتگان است.
 (ب) با آن پرواز می‌کنند.
 (ج) منظور تسلط فرشتگان است.
 (د) کاری را با آن می‌کنند که پرندگان با بال انجام می‌دهند و از جایی به جای دیگر می‌روند.

۱۰- کدام گزینه درباره «محبت» صحیح است؟

- (الف) محبت، رابطه‌ای وجودی و مشکک است.
(ب) محبت، فقط طبیعی یا عقلی است.
(ج) تمام محبت‌ها، به محبت ماده برگشت پیدا می‌کنند.
(د) تمام محبت‌ها، فقط به علاقه به واقع بازمی‌گردد.

۱۱- نسبت «مودت» به «محبت» مانند کدام نسبت است؟

- (الف) خشوع به خضوع (ب) خضوع به خشوع (ج) اثر به مؤثر (د) باطن به ظاهر

۱۲- کدام واژه را معادل «محراب» گفته‌اند؟

- (الف) مجلس (ب) مسجد (ج) مذبح (د) بیت

۱۳- کدام جمله صحیح نیست؟

- (الف) گروهی از موارد دارای حسن، تابع فعل متصف به حُسن است.
(ب) مزاح کردن دارای حسن غیردائمی است.
(ج) اشکال برخی انسان‌ها در تشخیص دائمی بودن حسن به خلط مفهوم و مصداق بازمی‌گردد.
(د) حسن عدل بسته به جوامع مختلف، متفاوت است.

۱۴- آیه «رَبَّنَا اَلَّذِي اَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى» دلالت بر کدام گزینه دارد؟

- (الف) انسان با تلاش خود به حسنه می‌رسد.
(ب) حسنه به انسان نمی‌رسد مگر خدا به او تملیک کند.
(ج) حسنه و سیئه هر دو موجوداتی مخلوق خدایند.
(د) حسنه و سیئه از طرف خدا به مستحقان‌اش می‌رسد.

۱۵- سنت الهی درباره حق و باطل چگونه است؟

- (الف) تکمیل حق در گروهی از انسان‌ها بدون ارتباط با خدا وجود دارد.
(ب) حق گاهی کاملاً از بین می‌رود.
(ج) باطل تنها در بعضی از موجودات آفریده شده است.
(د) به باطل مهلت می‌دهد تا با حق روبه‌رو و با آن درگیر شود.

۱۶- «حلال» از چه جهتی حلال نام دارد؟

- (الف) قبل از حلال شدنش گویا گره خورده بود و بعد از حلال شدن گره‌اش گشوده شد.
(ب) مطابق با طبع انسان است.
(ج) مورد پذیرش انسان است.
(د) انسان‌ها به آن نزدیک می‌شوند.

۱۷- «قضایای حقه و مطابق با واقع» چیست؟

- (الف) سعادت (ب) حکمت (ج) حقیقت (د) اتقان

۱۸- حقیقت «کفران» کدام است؟

- (الف) استعمال نعمت به‌نحوی که از خلق بی‌وشانی که این از منعم است.
(ب) نپذیرفتن یگانگی خدا و وقوع قیامت
(ج) اظهار حقانیت منعم و عمل برخلاف آن
(د) نپذیرفتن حقانیت خدا و پیامبر(ص)

۱۹- طبق متن کتاب درباره «خشوع» کدام مورد را نمی‌توان گفت؟

- (الف) چشم فروبستن (ب) بی‌حرکت شدن اعضا از ترس
(ج) ترس با قلب (د) سر به‌زیر انداختن

۲۰- کدام گزینه در مورد مفهوم آیه «یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ» صحیح است؟

- (الف) انسان متمایل به باطل، به علم حق نخواهد رسید.
 (ب) اگر انسان از راه راست منحرف شود، خود را به مردگان ملحق کرده مگر علم و عمل حق را دوباره کسب کند.
 (ج) اگر انسان از راه راست منحرف شود، راهی برای سعادت‌اش وجود ندارد مگر علم حق را به‌دست آورد.
 (د) انسان متمایل به باطل، به انجام عمل حق موفق نخواهد شد.

۲۱- کدام واژه از لحاظ معنا به «خطیئه» نزدیک‌تر است؟

- (الف) ذنب (ب) اثم (ج) فحش (د) سیئه

۲۲- نسبت زمانی «خلق» و «امر» چگونه است؟

- (الف) امر قبل از خلق است.
 (ب) امر بعد از خلق است.
 (ج) خلق و امر نسبتی با هم از لحاظ زمانی ندارند.
 (د) خلق و امر با هم همراه‌اند.

۲۳- درباره دو صفت «مختال» و «فخور» می‌توان چه گفت؟

- (الف) مختال دل‌اش به جاه تعلق دارد و فخور دل در گروهی مال دارد.
 (ب) مختال دچار کبر شده و فخور توهم می‌کند که جلب نعمت به‌خاطر استحقاق خودش است.
 (ج) مختال راهروی عقب افتاده در مسیر هدایت است و فخور، شخص متکبر است.
 (د) مختال اهل تبختر است و فخور اهل افتخار زیاد است.

۲۴- «شعور» به چه معناست؟

- (الف) تصدیق کامل (ب) ادراک دقیق در معقولات
 (ج) ادراک دقیق در محسوسات (د) تصدیق کمتر از صد در صد

۲۵- «درایت» در لغت به چه معناست؟

- (الف) فرورفتن در نقش چیزی و دقت در آن (ب) نگرستن به چیزی و آن را کم پنداشتن
 (ج) سیر بر معلومات حاضر در ذهن (د) تصدیق چیزی و تجدید نظر در آن

۲۶- درباره «شهادت» چه می‌توان گفت؟

- (الف) تصدیق مطلبی ظنی یا قطعی (ب) تصدیق چیزی در علوم نظری
 (ج) تصدیق چیزی در علوم عملی (د) دیدن و رسیدن به چیزی با حس ظاهری یا باطنی

۲۷- «دعا» زمانی که به خدا نسبت داده می‌شود، به چه مفهومی است؟

- (الف) دعوت تکوینی و تشریعی (ب) دعوت در مقام الوهیت
 (ج) دعوت تشریعی (د) دعوت با رحمت

۲۸- عبارت «فَإِنِّي قَرِيبٌ» در آیه «وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ» بر چه چیز دلالت دارد؟

- (الف) وعده اجابت الهی (ب) تجدد اجابت دعا (ج) ثبوت و دوام نزدیکی خدا (د) اتحاد دعا و عبادت

۲۹- «درخواست تمامی حوائج انسانی هرچند با زبان نباشد» با چه تعبیری در قرآن آمده است؟

- (الف) قضا (ب) سؤال (ج) فطرت (د) اجابت

۳۰- چه دلیلی برای تأخیر در اجابت دعا در روایات ذکر شده است؟

- (الف) امکان نداشتن اجابت (ب) فراهم شدن اسباب اجابت
 (ج) امتحان انسان (د) افزایش اجر

۳۱- «طریقه‌ای که پیمودنش آدم را به سعادت حقیقی‌اش برساند» چیست؟

- (الف) فطرت (ب) دین (ج) هدایت (د) توحید

۳۲- طبق آیه «فَطَرَتَ اللّٰهَ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا» فطرت، انسان را به چه چیزی هدایت می‌کند؟

- (الف) روش مورد پسند طبع انسان
(ب) سنت خاص زندگی و راه معینی که به هدفی خاص منتهی می‌شود.
(ج) سنتی اجتماعی که انسان‌ها را کنار هم حفظ می‌کند.
(د) روش سنتی زندگی انسان

۳۳- درباره «غفلت» کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) حذف صورت علم از وجود انسان (ب) فراموشی علم
(ج) علم نداشتن به علم (د) نبود صورت ذهنی چیزی در انسان

۳۴- «ذکر» در کدام آیه قطعاً و تنها بر ذکر باطنی و معنوی دلالت دارد؟

- (الف) فَادْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا (ب) قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا
(ج) وَلَا تُطْعَمَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ (د) وَاقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

۳۵- آیه «وَأَرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ» چه چیزی را نشان می‌دهد؟

- (الف) تمام روزی‌ها را غیر خدا نمی‌تواند بدهد. (ب) غیر خدا هم همانند خدا رزق می‌دهند.
(ج) فقط روزی‌های محدود را غیر خدا می‌توانند بدهند. (د) غیر خدا به اذن او رزق می‌دهند.

۳۶- نسبت کدام دو آیه مانند آیات «وَأِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ» و «وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ» است؟

- (الف) الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ - وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
(ب) وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ - ذَلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
(ج) الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ - ذَلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
(د) وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ - وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

۳۷- آیه «وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ» بر کدام موضوع اشاره دارد؟

- (الف) رزق، عطیه‌ای از ناحیه خداست. (ب) رزق، حق لازم مرزوق بر عهده خداست.
(ج) فقط رزق خاص از ناحیه الهی است. (د) وسعت یا تنگی روزی، به میزان مال وابسته است.

۳۸- کدام گزینه درباره «رشد» صحیح است؟

- (الف) دستیابی به هدایت کامل است. (ب) با هدایت مساوی است.
(ج) رسیدن به ظاهر امر است. (د) اعم از هدایت است.

۳۹- کدام واژه بر «از راه به‌در کردن کسی که همچنان در یاد هدف و در پی رسیدن به آن است» دلالت دارد؟

- (الف) غَيَّ (ب) اغواء (ج) اضلال (د) تکذیب

۴۰- وقتی که «روح» بخواهد بر نزاهت دلالت کند، چگونه به کار می‌رود؟

- (الف) روح القدس (ب) روحنا (ج) روح منه (د) الروح الامین

۴۱- درباره ریشه «سبح» و مشتقاتش کدام گزینه صحیح نیست؟

- الف) سرعت در حرکت
 ب) دویدن و تند راه رفتن در آب
 ج) نفی کردن ذات الهی از هرچه مستلزم نقص و حاجت است.
 د) آهسته و پیوسته حرکت کردن

۴۲- عبارت «إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ» بر چه امری دلالت دارد؟

- الف) حق، همیشگی و دایمی است.
 ب) اگر خدا با حفظ فساد بخواهد اصلاحش کند، کل نظام را فاسد نمی‌کند.
 ج) صلاح و فساد ضد یکدیگرند.
 د) اثر عمل صالح، هماهنگی با حقایق عالم است.

۴۳- واکنش نفس سعید از آثارش و آثارش هم آثار اوست.

- الف) عادت - انسانیت ب) لذت - انسانیت
 ج) عادت - حیوانیت د) لذت - حیوانیت

۴۴- «دار السَّلام» و علت نام‌گذاری‌اش چیست؟

- الف) بهشت؛ زیرا در آن هیچ ضرری برای اهلش وجود ندارد.
 ب) بهشت؛ زیرا گفتار بهشتیان همراه با سلامتی است.
 ج) نفس مؤمنان؛ زیرا جز سلامتی در وجودشان نیست.
 د) نفس مؤمنان؛ زیرا از آنان فقط سلامتی به دیگران می‌رسد.

۴۵- دومین مرتبه از ایمان چیست؟

- الف) پذیرش قلبی
 ب) اعتقاد تفصیلی به حقایق دینی
 ج) پذیرش ظواهر امر و نهی خدا
 د) تسلیم کامل درگاه الهی شدن

۴۶- آیه «رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ» بر چه چیزی دلالت دارد؟

- الف) مرحله نهایی ایمان ب) مرحله آغازین اسلام
 ج) مرحله آغاز ایمان د) مرحله نهایی اسلام

۴۷- آیه «وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ» بر کدام موضوع دلالت دارد؟

- الف) امر از آسمانی به آسمانی دیگر نازل می‌شود تا به زمین برسد.
 ب) آسمان، مبدأ اموری است که به‌وجهی از ناحیه خدا به زمین نازل می‌شود.
 ج) آسمان‌ها، راه‌هایی برای سلوک امر از ناحیه خدا هستند.
 د) فرشتگان، امر الهی را از آسمان به زمین می‌آورند.

۴۸- عبارت «فَأَتُوا بَعْشَرَ سُوْرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ» چه چیزی را نشان می‌دهد؟

- الف) هریک از سوره‌ها برای خود و جداگانه وحدتی دارند.
 ب) هر سوره‌ای با سوره دیگر تکمیل می‌شود.
 ج) تمام سوره‌ها دارای هدف یکسان‌اند.
 د) هر سوره‌ای ممکن است بیش از یک محور اصلی داشته باشد.

۴۹- «تسویه انسان» چه معنایی دارد؟

- الف) دمیدن روح در او ب) تعدیل اعضایش
 ج) تعدیل اعضا یا دمیدن روح در او د) شرافت انسان

۵۰- آیا بین «دین» و «شریعت» نسبتی وجود دارد؟

- الف) دین اعم از شریعت است.
 ب) دین برخلاف شریعت فقط برای اسلام به‌کار می‌رود.
 ج) شریعت اعم از دین است.
 د) شریعت برخلاف دین فقط برای اسلام به‌کار می‌رود.

۵۱- کدام واژه برای آنچه از طرف شیطان به دل آدمیان می‌افتد، در قرآن به‌کار نرفته است؟

- الف) امر ب) قول
 ج) خطور د) وحی

۵۲- القائنات شیطانی همواره با چه چیزی ملازم است؟

- الف) موافقت با فطرت (ب) شرح صدر (ج) وجود حجاب (د) تنگی سینه و بخل نفس

۵۳- کدام تعبیر بر کمترین وسوسه شیطان دلالت دارد؟

- الف) إغواء (ب) نَزغ (ج) وحی (د) وسواس

۵۴- درباره «خُلِقَ» کدام عبارت صحیح است؟

- الف) شامل ملکه نفسانی و ویژگی‌های جسمانی است.
 ج) اگر مطلق ذکر شود، فضائل نیکو از آن فهمیده می‌شود.
 ب) فقط بر فضائل نیکو دلالت دارد.
 د) دلالت بر ویژگی‌های جسمانی دارد.

۵۵- کدام گزینه صحیح است؟

- الف) صدق عملی، تنها مصداق صدق است.
 ب) صدق زبانی، تنها مصداق صدق است.
 ج) مقصود از صدق، معنای لغوی و خاص آن است نه معنای مجازی آن.
 د) صدیقین، مبالغه در صدق است.

۵۶- از عبارت «وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ» چه چیزی فهمیده می‌شود؟

- الف) اصحاب صراط مستقیم، مقامی عالی‌تر از مؤمنان دارند.
 ج) دارندگان علم، بالاتر از مؤمنان‌اند.
 ب) اصحاب صراط مستقیم، مقامی پایین‌تر از مؤمنان دارند.
 د) مؤمنان از کسانی‌اند که خدا بر آنان انعام کرده است.

۵۷- مَثَلُ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ به سبیل‌های الهی مانند کدام مثل است؟

- الف) بدن به روح (ب) بدن به معنویت (ج) روح به بدن (د) دنیا به آخرت

۵۸- بازگشت معانی کلمه «صمد» به کدام گزینه است؟

- الف) سیدی که با اعتماد به او قصد می‌شود.
 ج) بزرگی که عالم به همه چیز است.
 ب) بزرگی که از هرسو برای برآورده شدن حاجات، به جانب‌اش قصد کنند.
 د) سیدی که قدرت مطلق دارد.

۵۹- کدام آیه در مفهوم هدایت، وسیع‌تر از آیه «وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» است؟

- الف) لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
 ب) رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ
 ج) أَمْ رَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً
 د) فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ

۶۰- اصل معنای «رِجْزٍ» و «تَطَهَّرَ» به ترتیب چیست؟

- الف) وحشت - پذیرش طهارت (ب) نجاست - میل به پاکیزگی
 ج) نجاست - پذیرش طهارت (د) وحشت - میل به پاکیزگی